Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

NĂM THỨ MƯỜI BỐN. — SỐ THỨ 2775

Mỗi số 10 xu

NGÀY THỨ SÁU 18 JUIN 1926

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

HANOI

	Hanoi	Hanoi-Haiphong	Hanoi-Kwangsi	Hanoi-Tourane	Hanoi-Saigon	Hanoi-Cambodge	Hanoi-Laos	Hanoi-Colonies Françaises	Hanoi-Chine
Một năm.	6$00	6$90	6$30	6$30	6$60	6$60	12$00		
Các làng và									
Các công-sở	»	8.00	8.00	8.00	9.00	»			
Sáu tháng.	3.00	3.50	3.20	3.20	3.30	6.00			
Ba tháng.	1.50	1.75	1.60	1.60	1.65	3.00			
Một tháng.	0.50	0.60	0.55	0.55	0.60	1.00			

Les abonnements partent du 1er et du 16 de chaque mois

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur 61 63, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur : P. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef : PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant : NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique : TRUNG-BẮC-TÂN-VĂN HANOI
TÉLÉPHONE N° 180

ANNONCES

Décomptées à raison de 3 lignes au centimètre de hauteur, sur 0m065 de large.

4e Page

Une seule insertion. . . . 0$30 le c/m
Par contrat annuel
Par centimètre et par insertion. . . . . 0$18 le c/m
Réclame dans la 1re page. . . . 2$ la ligne
Annonces judiciaires et légales. 1$50 le c/m
On traite à forfait pour les contrats importants.

Một tấm gương sáng ở trong quan trường

Ký giả có được biết một người ở trong quan trường, trải dân-chính đã non mười năm, lịch lý đến ba, bốn huyện, việc quan thật là thông thạo, thật là cần cán, ở đâu bằng bỗi công phải suy phục, quan trên cũng phải ngợi khen. Mà lại thật là liêm khiết, thật là công bằng, dân trong hạt thật có lòng kính trọng yêu mến; khi đổi đi nơi khác, dân trong hạt đều lấy làm tiếc làm nhớ cả (dân thật có lòng nhớ tiếc, chớ không phải những chuyện tán-dương hão huyền mà ta thường nghe thấy dâu). Nói tóm lại, tuy rằng ông quan ấy chức vị còn nhỏ, ân huệ mới trải ra được vài huyện, công-nghiệp cũng chưa có gì là hiển hách, mà ở vào cái đời thế-lực đồng tiền mạnh quá, người ta đã bảo không biết liêm khiết là vật gì, nghề làm quan đã hầu thành ra một nghề buôn bán, thì ông quan ấy cũng thật là xứng lắm, lông phượng, để thường cũng khó tìm được một người nữa là hai. Sau ký giả hỏi ra, mới biết rằng ông quan ấy là con nhà thế gia, ông thân sinh xưa làm đến đường quan, vì can việc tham tang phải triệt về, bà thân mẫu vẫn thường lấy chuyện ấy làm xấu hổ, làm phàn nàn, thường răn bảo con, nẫu có làm quan, thì phải giữ được liêm khiết, để rửa tiếng xấu cho cha xưa. Bây giờ bà thân mẫu cũng khuất đi rồi, nhưng người con thì trước là muốn chuộc cái lỗi cho cha, sau là muốn thỏa cái chí của mẹ, cho nên vẫn nhớ lời mẹ dạy mà không dám sai, nuôi thành cái đức liêm khiết công bằng, thật cũng có một phần lớn lại đó.

Cái tích-tệ ở trong quan trường bây giờ, không nói thì ai ai cũng biết, phần nhiều lạm dụng cái quyền bính của chính-phủ giao cho, rồi đổi trắng thay đen, chua sinh nhập tử, trên thì lừa dối chính-phủ, dưới thì hà hiếp nhân dân, bách kế thiên phương, lo vơ vét cho mau đầy túi, không kiêng gì luật pháp, không kể gì lương-tâm, miễn là đạt được cái mục-đích kiếm tiền là được, ngoài cái bóp nặn đảo điên, thì không còn có cái tư tưởng gì khác nữa. Dư luận trong xã hội đối với người làm quan, thì lại rất là thiên lệch sai lầm, không kể gì người ấy khi ra làm có chính đáng hay là không chính đáng, học thức có rộng rãi hay không, phẩm hạnh có đứng đắn hay không, có làm được việc gì ích lợi cho dân, về vang cho nước hay không, chỉ thấy ai quan mau thăng, tiền mau nhiều là tỏ lòng hâm mộ mà đua nhau ngợi khen; còn những người làm quan mà nhà cửa không được trang hoàng, ăn tiêu không được rộng rãi, hoặc là túng thiếu công nợ, thì lại cho là khờ dại không biết bởi việc, hay là nhút nhát không dám lấy tiền, mà tỏ ý chê cười khinh bỉ. Cái chữ liêm khiết công bằng ở đời này thật là không có giá trị, người làm quan dễ thường cũng không ai nghĩ đến bao giờ. Thế mà ở trong quan trường, bỗng nẩy ra được một người, có bản lĩnh, có thao thủ, không chịu dua theo thói đời, đứng ở giữa vòng tham ô, mà giữ được cái đức liêm khiết, ở giữa đám gian quyệt, mà vẫn giữ được dạ công bằng; một ông quan như thế, thì đời nào mà chẳng hiếm, nước nào mà chẳng quí mà ở vào cái kim tiền thế giới, người ta chỉ dua đuổi nhau vào một đường, thì cái người ấy lại càng hiếm có mà lại đáng qui báu bội phần hơn nữa.

Có người nói: « Làm quan mà giữ được cái đức liêm khiết công bằng, thì vẫn là quí thật, nhưng cũng có người thì vì sợ tội mà không dám sai phép, cũng có người thì vì ham danh mà không dám ăn tiền, có vì cớ gì mà làm thiện, thì tuy làm thiện cũng chẳng lấy gì làm đáng khen cho lắm, như đã kể ở trên kia, ông quan ấy cũng chẳng qua là vì thấy cái gương xấu của cha xưa kia, sợ mắc phải vòng tội lệ mà không dám làm bậy làm liều, chớ chưa chắc đã có cái đức liêm khiết công bằng thật. » Lời nói đó giống như phải, mà xét ra thì thật là một lời bàn quá khắc. Đối hay thì khen, điều dở thì chê, đó là cái công đạo trong giới đất mà cũng là cái thường tình của người ta vậy, thấy ai làm được điều gì xuất sắc phi thường thì ta cứ nên theo lẽ công bằng mà khen, há nên cậy mình có con mắt tinh và khoe mình có trí sáng hơn người, rồi bới lông tìm vết, tìm cớ mà bài bác chê bai, trái cái cách ăn ở trung hậu của người quân-tử. Phương chi đối với cái buổi tham ô quen thói, như ngọn nước thủy-triều chảy xuôi, mà dư-luận lại sai lầm, đen trắng rối mù trước mắt, thì thấy người nào hơi có dạ nhân từ, hơi có lòng tư sĩ, không dám lừa đối bản cái lương-tâm, còn biết lo giữ cái bổn-phận của mình một đôi chút, đối với nhân-dân không có những cái ngón bóp nặn vơ vét, ta cũng nên theo cái ý thánh nhân đãi đời suy, mà hết sức biểu dương để làm gương cho kẻ khác. Nữa là ông quan này, giữ được cái đức công bằng liêm khiết, đã làm tiêu-biểu ở trong quan trường bây giờ, đối với xã-hội, thì là một người dân tốt của nòi giống Việt-Nam, mà đối với gia-đình, thì đã che được cái lỗi tham ô của cha, lại thỏa được cái lòng ước vọng của mẹ, lại là một người con hiếu của nhà ấy nữa, đáng khen biết chừng nào! Vậy bà con ta gặp được những người như thế, tưởng nên biểu dương ra, cũng là một cách phù-trì cho thế-đạo nhân-tâm ở xã-hội ta bây giờ vậy.

H. T. B.

Việc Trung-hoa

Nước Nga ra mặt giúp Phúng-ngọc-Tường

Hiện đã có 5 vạn tinh-binh cùng 72 vị quân quan của Nga đến Nam-khẩu giúp Phúng-ngọc-Tường, lại giáp trước cho 800 vạn đồng để làm quân lương.

Cái kế hoạch của chính-phủ Nga cùng Phúng định rằng quốc-dân-quân cùng quân Nga từ Nam-khẩu kéo xuống, còn quân Quảng-đông ở miền nam sẽ theo đường Hồ-nam Giang-tây kéo lên, rồi hợp sức đánh quân Ngô, Trương.

Xem vậy đủ biết chính-phủ Xô viết nước Nga hết sức đề thi-hành chủ-nghĩa ở nước Tàu vậy.

Các yếu nhân ở Quảng-đông bỏ trốn

Mới đây Tưởng-thạch-Giới cầm quyền chính ở Quảng-châu, có bắt giam hai tướng Ngô thiết-Thành và Lương-hàng Khải, các yếu-nhân như bọn Cố triều-Khu thấy vậy đều sợ bỏ trốn lên Thượng-Hải cả.

Hiện Ngô thiết-Thành còn bị giam, còn Lương-hồng Khải thì Tưởng đã cho người tới tận 13 vạn đồng để làm lương quân lên đánh miền Bắc.

(*Dịch báo Tàu*)

TÒA NỘI-CÁC NƯỚC PHÁP LẠI ĐỔ

Ngày 16 Juin

Điện báo thứ nhất

Vì ông Raoul Péret tự chức, thành ra ông Briand cũng sẽ tòa nội các cũng tự chức, có lẽ ông Doumergue sẽ cử ông Barad lập tòa nội các, mà có ông Bnarlot làm trợ cho. Người ta nói có lẽ ông Caillaux nhận bộ tài-chánh, hay là bộ tài chánh sẽ chia làm bộ tài chánh, và bộ ngân khố do các ông Tardieu, Nogaro hoặc Bokanowski chủ trương.

Điện báo thứ nhì

Hội-đồng tòa nội-các họp chiều hôm qua, đồng thanh nói rằng, nay không thể chỉ thay đổi một vài vị được, tất phải loạt tự-chức để ông Doumergue được tự do quyết nghị. Ông Briand liền đến dinh tổng-thống đưa giấy từ chức.

Người ta nói ông Doumergue sẽ cử ông Briand lập tòa nội-các, Đại-đa số nghị viên mong rằng ông Briand cứ chủ-trương bộ ngoại-giao. Người ta nói ông Briand có ý lập tòa nội các mới theo một cái phạm-vi rộng lớn. Có lẽ ông sẽ xin ông Herriot hiệp-lực với ông.

Các báo đều đồng thanh nói rằng nếu thi hành một cái cảnh sách tài chính cương quyết, và đều nói rằng ông Briand là người hợp thời để thi cử lập được một tòa nội-các đại hỗn-hợp, ở nghị-viện có hai phần ba người có công tâm, đã thì lược đều đủ vào cả. Các đảng đã tỏ đồng lòng hiệp đoàn phiếu nhiều bằng như thế.

Nhiều báo nói phải nâu cho tòa nội các sắp lập được toàn quyền để thi hành cải chương-trình của các nhà giám-đốc tài-chánh.

Điện báo thứ ba

Tuy rằng tòa nội-các bị đổ, song ở nghị-viện vẫn yên tĩnh.

Có lẽ ông Briand sẽ lập tòa nội-các. Tòa nội các ấy hơi thiên về dân-chủ tư-bản. Đã hỏi ý ông Poincaré xem có nhận bộ tài-chánh và ông Bokanowski xem có nhận bộ thương-mại hay không.

Việc bàn rằng nên lập một tòa nội-các liên hiệp quốc dân, có cả chánh-đoàn Marin dự vào, hình như bỏ không nói đến nữa. Trước khi biết cái kết quả của cuộc hội-nghị xã hội sắp tiến, thì chưa rõ cái khuynh-hướng phái định ra thế nào. Ngày hôm nay đảng xã-hội cũng tính sắp để quyết nghị về cái thái độ của mình.

(*Indopacifi*)

MẤY CÁI MỎ VÀNG LỚN TRÊN THẾ-GIỚI

Các mỏ vàng lớn nhất thế-giới ở xứ Transvaal.

Mỏ *Crown Mines* là một mỏ đã gì được nhiều quặng nhất; về năm 1924 gì được là 2.602 000 tấn quặng, mỗi tấn quặng được là 9 gr 33 vàng. Số vàng về năm ấy được là 25 253 kilogrammes. Số tiền thì đồng-cộng được 914 823 livres, tính ra được độ 77 182 000 francs. Các hầm đào trong năm 1924 đài được 16 080 mètres, nhưng chỉ được 59,70 / là có quặng vàng mà thôi.

Số quặng tìm được đến ngày 1er janvier 1925 mới rõi, cộng được 9 triệu 630 000 tấn, mỗi tấn có 9 gr. 30 vàng.

Mỏ *Government Gold Mining Areas* trong năm 1924 gì được 1 874 000 tấn quặng, lấy được 26.139 kilos vàng, tính ra mỗi tấn được 13 gr 80 vàng.

Số tiền về năm 1924 được 2.309 760 livres, tính ra được 157 917 000 francs. Số quặng có vàng tính được 10.870. 000 tấn, mỗi tấn lấy được 13 gr 65 vàng.

Mỏ *New Modderfontein* trong năm 1924, gì được 1.500 0 0 tấn quặng. Số lời có thấy được 1 triệu 985 000 livres, tính ra có 158 230.000 quan. Số quặng có vàng tính được 9 triệu tấn, mỗi tấn được 12 gr 75 vàng.

SÁCH LUẬT

Quan phó Bình-lương, *A. Dejean de la Bâtie*, giáo-sư trường Cao-đẳng Đông-pháp, mới soạn một bộ luật sau này:

1° QUỐC-TẾ CÔNG-PHÁP (Droit international public) giá. 2$00

2° QUỐC-TẾ TƯ-PHÁP (Droit international privé) giá. 2.00

3° HÀNG-HẢI PHÁP-LỆ (Droit maritime) giá. 1.50

4° THƯƠNG-LUẬT HỌC (Droit commercial) giá. . . . 2.00

(*Mỗi cuốn gửi đi các tỉnh, tính ngoài*)

Bộ luật này, soạn toàn bằng chữ Pháp có

Bán tại bản-quán

Cuộc công-thải Đông-pháp

Mở số lần thứ mười bảy

Ngày 1er Juin 1926

Như các lần trước, muốn cho các số được trúng giải 100 đồng trong kỳ rút số ngày 1er juin vừa rồi khỏi còn sót có số làm lẫn, thì từ số báo ngày 18 juin trở đi, bản báo trích trong Quan-báo Đông-pháp mà đăng nguyên lại các số trong kỳ số số ngày 1er juin vừa rồi như sau này:

Số 24.992 trúng 10.000 đồng.
Số 66.648 trúng 1.000 đồng.

Mười hai số sau này mỗi số trúng 500 đồng.

1.819	49 594	77.430	106.143
12.060	56 404	84.835	109.104
21.683	75 241	98 168	114.794

1016 số sau này mỗi số trúng 100 đồng.

449	21.548	35.781	47.057
491	21.559	35.801	47.101
543	21.755	36.050	47.276
958	21.794	36.110	47.314
1.526	22.427	36.223	47.382
1.695	22.477	36.385	47.442
1.622	22.505	36.491	47.903
1.715	23.076	36.632	48.393
1.912	23.301	36.533	48.421
2.212	23.313	36.723	48.503
2.580	23.371	36.834	48.611
2.697	23.566	36.842	48.660
2.795	23.631	37.049	48.772
3.222	23.707	37.183	48.790
3.402	23.722	37.449	48.796
3.998	24.230	37.464	49.113
4.032	24.371	37.487	49.242
4.106	24.744	37.521	49.375
4.243	25.136	38.052	49.475
4.302	25.203	38.086	49.750
5.339	25.614	38.376	49.866
5.355	25.699	38.408	50.170
5.423	25.889	38.563	50.234
5.801	26.021	38.687	50.317
6.079	26.052	38.779	50.435
6.372	26.564	39.095	50.543
7.019	26.631	39.174	50.598
7.088	27.072	39.240	50.675
7.229	27.145	39.314	50.678
7.364	27.210	39.387	50.892
7.428	27.233	39.424	51.036
7.675	27.319	39.539	51.408
8.138	27.346	39.636	51.416
8.582	27.419	40.121	51.539
8.844	27.469	40.333	51.587
8.923	27.542	40.360	51.770
9.001	27.602	40.608	51.812
9.009	27.655	40.674	51.880
9.046	27.777	40.699	52.168
9.066	27.804	40.813	52.180
9.168	28.357	40.831	52.297
9.176	28.779	40.863	52.403
9.251	28.789	40.943	53.437
9.416	28.791	41.186	52.446
9.427	28.841	41.218	52.477
9.458	28.835	41.277	52.495
9.701	29.004	41.437	53.818
9.938	29.043	41.445	52.834
10.000	29.153	41.447	52.872
10.099	29.258	41.802	53.042
10.169	29.294	41.817	53.199
10.297	29.328	41.828	53.321
10.612	29.371	41.849	53.563
10.744	29.448	41.977	53.581
10.908	29.645	42.047	53.708
11.142	29.487	42.372	53.755
12.537	29.597	42.451	53.814
12.662	29.628	42.476	53.830
13.100	29.711	42.499	53.899
13.199	30.036	42.813	53.925
13.536	30.084	42.849	53.956
13.697	30.057	42.986	54.038
13.747	30.119	43.018	54.063
13.765	30.802	43.162	54.207
14.002	30.846	43.353	54.209
14.029	30.917	43.402	54.369
14.135	30.967	43.456	54.405
14.653	30.974	43 511	54.431
14.818	30.997	43.536	54.512
14.858	31.064	43.548	54.521
15.020	31.122	43.849	54.543
15.218	31.338	43.870	54.561
15.237	31.433	43.916	54.573
15.548	31.572	43.933	54.787
15.566	31.836	43.969	54.895
15.636	31.930	44.062	55.023
15.803	32.334	44.110	55.178
15.843	32.361	44.174	55.424
15.850	32.414	44.313	55.486
16.361	32.506	44.417	55.615
16.597	32.719	44.497	55.896
16.809	32.800	44.472	55.933
16.885	33.013	44.605	56.020
17.032	33.196	44.887	56.047
17.933	33.356	44.707	56.154
18.007	33.372	44.726	56.212
18.062	33.536	44.830	56.252
18.268	33.580	44.943	56.356
18.350	33.697	45.026	56.396
18.383	33.718	45.051	56.456
18.836	33.925	45 071	56.698
18.846	33.928	45.223	56.711
18.902	33.985	45.268	56.842
18.916	34.089	45.457	57.773
18.939	34.169	45.487	57.783
19.133	34.184	45.501	57.794
19.727	34.181	45.502	57.810
19.779	34.249	46.008	57.857
19.822	34.392	46.047	57.876
19.875	34.487	46.068	58.010
20.208	34.519	46.346	58.072
20.490	35.296	46.621	58.204
20.652	35.317	46.638	58.286
20.921	35.446	46.616	58.594
21.110	35.662	46.771	58.620
21.471	35.664	46.846	59.095

(*Còn nữa*)

THI BẰNG SƠ-HỌC PHÁP-VIỆT

Hội-đồng Haiphong

Danh sách các thí-sinh được trúng tuyển bằng Sơ-học Pháp-Việt như sau này:

Nữ ban: Cô Đặng thị Bính, Lê thị Châm, Trần thị Hiền, Trần thị Linh, Vũ-thị-Huệ, Lê thị Huê, Trần bích Lưu, Đào thị Nương, Nguyễn thị Nguyệt, Đỗ thị Phác, Trần thị Phúc, Vũ thị Phượng, Nguyễn thị Tế, Trần thị Tâm, Nguyễn thị Thân, Lê thị Thoa. Lê thị Trâm.

Nam ban: Cậu Lại phụng Bính, Trần Bình, Trần lê Bông, Vũ văn Bông, Trịnh xuân Cương, Nguyễn khắc Chang, Nguyễn đức Chí, Phạm đình Chí, Nguyễn ngọc Chính, Phạm đình Chỉ, Nguyễn ngọc Chỉnh, Phạm đình Chỉnh, Phạm khắc Doãn, Đặng Lưu v Bình, Phan khắc Doãn, Ng sĩ Đức tức Ty, Trần trác Gi, Phạm ngọc Giáo, Ng. v Hải, Ng. v Hải, Ng. chí Hiền, Đoàn văn Hiệp, Phạm quang Hòa, Trung Hòa, Đỗ lê Hồng, Ng. đình Hu ấn, Ng đình Huyền, Ng. hữu Kiến, Ng. nam Kim, Ng. v Kỳ, Ng. hữu Khâm, Ng. quang Khôi, Ng. đôn Lâm, Trần văn Lăng, Ng. thanh Lịch, Nguyễn văn Luân tức Roật, Ng. sĩ Luật, Trần văn Lượng, Trần văn Lượng, Nguyễn văn Mẹ, Ng. trí Mai, Ngô quang Mẫu, N. văn Minh, Ng. văn Niết, Trịnh xuân Ngọ, Ng. văn Nhi, N. văn Nhượng, Ng. đình Phê, Ng. đức Phương, Phạm kiến Quán, Phạm hoàng Quang, Ng. văn Quyền, Vũ văn Sâm, Phạm duy Sâu, Trần quang Sỹ, Lê đình Tác Trần văn Tài, Phạm văn Tế, Lê huy Tư, Ng. đình Tụng, Ng. hữu Tuông, Mai huy Ty, Trần v Tỷ, Đặng quang Thạch, Ng v Thái, Phùng duy Thái, Ng. v. Thân, Lê đình Thanh, Ngô quang Thành, Ng. đức Thành, Ng. v. T nh, Trịnh x. Thâu, Đào v Thế, Hoàng kim Thi, Ng. danh Thi Trần công Thiều, Ng danh Thiệu, Ng v Thiều, Trịnh đình Thiều, Ng năng Thịnh, Vũng, Trịnh, Đặng đình Thọ, Đào huy Thọ, Ng.-huy-Thọ, Hoàng hữu Thoại, Ng. hữu Toãng, Phi mạnh Thuần, Dương v. Thực, Đoàn Trường, Lưu đức Trường, Lê văn Thụy tức Bích, Ngô đình Tuất, Ng. quang Thuyết, Chử ngọc Trí, Phạm huy Trác, Vũ nguyên Trác, Vũ đình Trực, Chử trọng Trinh, Phạm văn Trọng, Vũ v. Trọng, Phạm văn Trường, Bùi tử Tùng Phạm n.v Văn, Vũ đình-Văn, Lê đắc Vinh, Phạm thanh Vinh, Trần xuân Vịnh, Nguyễn văn Vo, Nguyễn văn Vĩ, Đ'ng văn Vou, Mai trung Vou, Bùi văn Vị, Đặng văn Vỹ, Nguyễn văn Xang, Đỗ kim Xuân, Tô đình Xuân, Vũ xuân Xương, Ng. khắc Yên, Ng. văn Yên, Ng. sĩ Ge.

Hội-đồng Thái nguyên

Danh sách các thí sinh trúng tuyển bằng Sơ-học Pháp-Việt tại nội đồng Thái-nguyên như sau này:

Nữ ban: Cô Nguyễn-thị-Bảy.

Nam ban: Cậu Ng-khắc-Ân, Vũ-đình-Ấ', Ng-tiến-Bàn, Trần-quang-Bính, Ng-năx-Cát, Ng-văn-Cầu, Tô-văn-Cửu, Hoàng-văn-Cử, Phạm-quí-Đạt, Ng-văn-Đắt, Vũ-đình-Điển, Hoàng văn-Đy, Phạm-qui-Kỉ, Chu-văn-Lực, Ng-khánh-Phương, Jino-Sou-bảo, Ng-văn-Tám, Dương-văn-Tịnh, Phạm-đình-Tô, Bùi-đình-Tường, Trần-trọng-Tuyển, Phạm-đắc-Thắng, Đỗ-xuân-phúc-Thường, Ng-duy-Trâm tức Giêu, Ng-văn-Trinh.

Hội đồng Lạng-sơn

Danh sách các thí sinh trúng tuyển bằng Sơ học Pháp-Việt như sau này:

Cậu Vi-văn-Bính, Ng-quý-Bông, Đỗ-văn-Bình, Vàng-văn-Cầu, Ng-đức-Hương, Lê-tiến-Kính, Phạm-ngọc Khoan, Hà-ngọc-Lan, Nguyễn-văn-Liêu, Lê-văn-Mỹ, Ng-huy-Nghĩa,

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chú Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Đinh-văn-Phẩm, Hoàng-văn-Quang, Hoàng-văn-Quảng, Dương-văn-Quế, Lê-hữu-Quí, Vũ-văn-Thái, Ngô-đức-Thi, Ng-v-Thin, Ng-Thuần, Nông-ích, Thuật, Ng-trọng-Thường, Ngô-vi-Thuyết, Vũ-hữu-Thi, Bế quang-Trạo, Hồ-ngọc-Trân, Chu-duy-Trinh, Đinh-văn-Vấn, Trương-văn-Vinh, Chu-văn-Vũ.

VIỆC HANOI

Báo tăng giá

Kể từ ngày 1er août 1926, giá bán lẻ tăng lên mỗi số . 0$04
giá bán cả năm . . . 8,00
Gửi ra ngoài cõi Bắc-kỳ, Trung kỳ và Ai lao phải tính thêm tiền cước.

Báo sẽ in ra mỗi ngày 6 trang là ít. Kể từ ngày 15 juin trở đi, ai muốn mua báo theo giá cũ đều phải trả tiền trước cả. Còn các giấy gửi mua chịu thì bản quán không bán.

Thời-tiết

7 giờ 28 độ
15 giờ 30 độ

Giá thóc gạo :

Gạo hạng nhất, một tạ	9 ‹ 90
[illegible]	9 50
hạ,	8 55
Thóc hạng nhất,	5 50
Bắp ngô	4 4‹

Giá bạc. — Kể từ ngày 17 Juin 1926, giá bạc ở kho Nhà nước định là 20 00.

Thị giá quốc trái.

Ngày 15 Juin 1926

3 %,	hoàn dần	69‹ 00
3 1/2 %,	hoàn dần	86 [illegible] 50
6 %,	vĩnh viễn 1917	42 [illegible] 00
6 %,	» 1918	42 [illegible] 00
6 %,	» 1920	60 [illegible] 65
5 %,	hoàn dần 1920	69 [illegible] 75
6 %,	1925	93 [illegible] 75

Ngày 16 Juin 1926

3 1/2	vĩnh viễn	46 [illegible] 00
5 %,	1915 1916	51 [illegible] 60

Ông giáo-sư Maybon tạ tạ. — Nhà Học-chính Đông-dương vừa phải một chi-lệnh là ông Charles Bapti-te Maybon giáo-sư trường [illegible] đang mới tạ thế tại Cenis (Va). Tiên-sinh năm nay vừa 54 tuổi, bỏ vào tòng sự ở ngạch Đông-dương từ năm 1905 làm giáo học kiêm đốc học trường Pav.e Bến năm 1907, Tiên sinh sát bỏ vào trường Bác-cổ Viễn-đông sung chức thủ thư và giáo học Hán-tự. Đến năm 1911 bỏ đi đốc học trường Pháp học ở Tourane-hải. Năm 1920 bỏ ấy thuộc quan Sứ thần Pháp tại Trang-hoa làm quán đốc Pháp Hoa đồng thương viện tại Thượng-hải, đến cuối năm 1924 trở về ngạch cũ thì Tiên-sinh bỏ vào trường Trung-học Albert Sarraut cho đến tháng ba năm 1925 thì bỏ làm giáo sư thực thụ ngạch Cao-đẳng và sung chức đốc học trường Cao-đẳng Sư-phạm.

Ông Charles Baptiste Maybon nguyên có chân tiền-sĩ văn-chương và đã được giải thưởng về văn chương Hàn-lâm viện. Tiên-sinh có soạn mấy quyển sách về Nam-sử, và khảo chương thì Tiên-sinh có Bài đầu bội tinh độ ngũ hạng, Học-chính bội tinh, Long bội tinh, Canh-nông bội tinh, Nichan Iftikard bội tinh, Vạn tượng bội tinh và Sisowath bội tinh.

Ngày 28 janvier 19.6, tiên-sinh về nghỉ, chẳng may đến 19 avril bị nạn ô tô mà mất. Nguyên tiên-sinh cùng ngồi xe với ông anh là M. Pierre Maybon chủ sự ngạch cai trị Đông-dương và con trai là M. Geor.es học sinh tại Paris, bị cái bánh xe đằng sau nổ thì xe lật, nhưng may anh và con chỉ bị thương xoàng thôi.

Tiên-sinh mất đi, học giới Đông-dương thật mất một nhà giáo-sư có giá trị, đáng tiếc thay!

Vì việc hai người lính bị án xử tử. — Trong số báo hôm qua, bản quán đã thuật-thuật việc hai người lính can tội âm-mưu giết người ở Điện-biên-phủ, bị tòa án binh khép án xử-tử và đã đem xử-tử tại dưới Bạch-mai sớm hôm qua, nay xin thuật kỹ nguyên-ủy cái việc âm-phạm ấy như sau này:

Nguyên cố tháng février 1925, vệ thứ nhất cơ lính khố đỏ Bắc-kỳ đóng tại Điện-biên-phủ (đạo binh thứ tư), có sắt một toán lính về đóng tại miền làng Ban-la-hum. Trong bọn ấy có tên Vũ-văn-Tăng, Trần Liên, Lê-Chương và Giang-Trọng. Từ khi lính về đóng thì dân sự-tại và lính đều đối đãi với nhau tử-tế, không có điều gì khó để gây nên được cái việc đại ác như việc đã xảy ra, khiến cho nỗi dân miền đó rất là kinh-hãi nao động.

Gần làng Ban-la-Hum là miền Hang-đê-tê, có một nhà ở bảo-lánh riêng mình một nơi, chủ nhà là Tao Ban, ngoại 60 tuổi, ở đấy với vợ, hai con trai và một con dâu, nhà phong-lưu, vợ chồng con cái ở đấy chung nhau làm ăn yên-ổn thái-bình lắm.

Chẳng ngờ cái làm hại người, ngày 14 février năm ấy, vì hồi chiều tối, tên lính khố đỏ Vũ văn Tăng vốn lấp tâm chực bóc lột nhà ông lão Tao-ban ấy đã lâu, lại thấy hắn kết càng ban lính là Trần-Liên, Lê-Chương và Giang-Trọng, cả bốn tên kéo đến nhà ông lão Tao-ban ấy giả làm đến thăm chơi cho quen biết. Chúng nó tiếp đãi cực-kỳ tử-tế, đãi rượu-nếp cơm nước no say, lại ngả bàn đèn đãi thuốc phiện thỏa thích nữa. Chà khách chuyện-trò vui-vẻ lắm. Khi đi khuya, khách cáo thoái ra về, thì bỏ chỉ nhà cho mượn cái chiếu để ngủ tạm qua đêm, rồi tối trời mai mới đem trả lại.

Chủ nhà trở khẩu đem dao cho mượn, không có nghi ngại gì, trở thì tên Vũ-văn-Tăng, Trần-Liên, cầm lấy dao, nhảy xổ ra chém luôn chủ nhà như bổ củi, không biết bao nhiêu thương tích mà kể, đến nỗi chủ nhà chết ngã lăn ra, nằm giãy chết thẳng. Kế đấy chúng đánh ngay con dâu chủ nhà, rồi ngũ lần lượt trên sàn xuống năm người đi, chúng nằng là chết rồi mới thôi. Một người con trai chủ nhà ngã ở buồng bên cạnh, nực thấy động, chồm dậy, thì bị tên Trần-Liên chém ngay một nhát vào trán, người con trai ấy không dám cự nữa, liền chạy trốn. Trong khi ấy, tên Lê-Chương và Giang-Trọng không phải là đứng không khi vợ người Tao-ban ở trong buồng trông thấy động chạy ra toan trốn thì chúng vội ngay con dao vẫn treo ở tường, sẵn đà bổ chết liền ra ở chỗ bực cửa buồng.

Bấy giờ cả bốn tên lính kẻ cướp ấy mới lục-soát nhặt nhạnh các đồ vàng bạc và tiền nong, độ 200 đồng cả thảy, rồi kéo ra đi lại cái gia-đình xưa nay vẫn thái-bình hoan-lạc từ bấy thành ra một chốn rất thảm-thê. Hai người chết, một người thiếu-phụ bị tàn tật suốt đời, một người bị thương, thật tan nát hẳn một cái gia đình! Ấy cái kết quả cuộc xuất hành của bọn lính kỳ là thế.

Trong khi đương tra xét việc này, bốn tên giết người chạy đi rằng, người con dâu chủ nhà chết rồi, chẳng ngờ người ấy lại sống, nhận được mặt cả bốn tên giết người.

Thoát-kỳ thấy bốn tên lính còn nhất quyết chối bỏ sạch cả, sau mới thú thật sự tình. Tòa án binh khép tên Vũ-văn-Tăng và Trần-Liên là hai tên thủ xướng việc ác-phạm ấy phải xử-tử; còn tên Lê Chương và Giang-Trọng là đồng đảng thì phải khổ sai chung-thân.

Hai tên bị xử-tử thì một tên đã tự tử và một tên đã đem bắn sáng hôm qua, còn hai tên bị khổ sai chung-thân thì hiện nay đương bị đày ở Lai-châu.

Một tin đồn nhảm. — Vì ít lâu nay tại mấy làng giáp thành phố và mấy phố trong thành-phố ta lác-đác có bệnh dịch tả, thì người mình ai nấy đều có ý lo ngại lắm. Bởi vậy nhà nào nhà ấy, nhất là các nhà về mạn hàng Gà chợ Hôm trở xuống, đều bắt sức mà khai quang dẫy nứ khắp mọi nơi; hàng với xua kia đi rong phố cũng mấy ai buồn nhìn tới mấy! Còn nay hàn đất như vôm tươi cỏ; người mua nước rẻ ý lắm nhiều, người mua rượu rham tranh nhau như mua rượu mùi ngày tết vậy. Cái cảnh bắt lo ngại đề-phòng về vệ sinh như thế, thật đáng nên mừng, nên khen lắm!

Nhân đương lúc mọi người đều để tâm lo ngại về cái dung-thân dị-hại, có mấy kẻ bèn phao ngôn lên rằng vừa rồi có một người thu-ba-nhài ở ngoài bến sông Hà-nội, đương đêm thanh-vắng, nghe tiếng ngựa xe các quan Ôn trẩy về thành-phố, một vị quan Ôn nói về là 300 đứa Hà-nội thì một vị nữa nói rằng phải kíp bắt mau mau chứ nếu không thì chúng lấy hết ra Yi ruồi đun nước tắm là mình không bắt được nữa.

Người thuyền-chài nghe lỏm được thế, mới đi loan báo mọi người nên kíp lấy lá-tre, lá-ruối mà tắm, là quan Ôn không bắt được. Bởi vậy từ sáng nay thấy nhiều người tới-tấp đi lấy lá-tre, lá ruối về đun nước tắm. Trẻ con, đêu bà các làng tiếp giáp thành-phố đều lá-tre, lá ruối đem rong phố bán nhiều lắm, mà đắt lạ thường.

Cái tin đồn nhảm này, chẳng phải nói thì ai cũng biết là nhảm, nhưng cũng được một điều rất có ích là vì thế mà ai nấy lại khai quang dẫy nứ được cả cái mình nữa.

Nước kê-din (Crésyl), vôi bột, đều là thứ lấy về trừ trùng rẻ tiền cả, chớ nên hà-tiện.

Bệnh dịch tả. — Bác sĩ Loubet có gửi cho bản quán một bài về cách trừ bệnh dịch tả, là bài đã gửi đăng trong một tờ báo lớn mấy hôm nay, vậy bản quán tưởng nên lược dịch mấy đoạn sau này để độc giả được rõ.

Thành phố ta từ phía đương bị cái bệnh dịch tả vây bọc, vậy mà ta thử xem thành phố đã làm những gì gọi là đề phòng bị cho ta?

Chung quanh thành phố đã phòng bị gì chưa, và các đường đi lối lại ở đường bộ, đường thủy xe-hỏa có giữ gìn gì không, ở chợ Đồng-xuân có kiểm soát không?

Việc đề thăng có cho trông nom cẩn thận không? Cứ như tôi thì tôi chưa thấy thi hành điều gì để mà phòng giữ cả. Nay trưa chủ nhật trước, ở đường Lê-Lợi, tôi gặp trong thấy bọn phu thăng lấy phân ở trong thùng ra bán cho những người nhà quê lấy đó như ngày thường. Trong thời dịch tả thì phân người là chất truyền bệnh dữ nhất, đáng lẽ nên tẩm việc bán phân thì phải và các phân chất ở thành phố đem ra nên đốt ngay vào một cái hố chung và đổ thuốc sát trùng mới phải.

Bệnh dịch tả sinh trưởng ngay bởi những người ăn uống những người lành mà có những mầm bệnh ấy và gián tiếp thì bởi những đồ uống và đồ ăn sống đã bị bỏng.

Những vật mang mầm bệnh tả, phải dùng đến phòng thí nghiệm thì không biết được.

Vấn đề nước ăn cũng đã giải quyết được, tuy nước máy xem ra trong sạch thật, nhưng ống phải đun sôi rồi hãy dùng; nhất là những người Annam ở ngoài thành phố dùng toàn nước ao với nước giếng thì lại cần phải đun sôi lắm.

Trong mấy dịch tả có một thứ thuốc có công hiệu nhất là thuốc *permanganate de potasse* (ta vẫn quen gọi là thuốc tím) thuốc ấy đã pha loãng cũng trị được giống trùng tả. Như một *litre* nước pha độ 5 đến 10 *centigrammes* thuốc *permanganate de potasse* cũng đã giết được trùng.

Mười bảy năm về trước, tôi còn ở Tunis đương lúc có dịch tả đề lắm, trong thành Tunis và những miền chung quanh mà số chết hơn ba vạn người, dân Tây và dân bản xứ bỏ chạy cả, chỉ còn lại số ít người Tây, mấy người bạn thân thiết, quan lại và đồ mười lăm ông thầy thuốc thôi.

Chúng tôi liền phân thành phố ra làm mấy đạo để coi sóc và đề trừ bệnh.

Về phần tôi phải coi đạo binh người ăn-chân-thành Tunis, dân số chừng 4000 người, là làng Djebina. Có trong 8 ngày mà dân số ba phần chết mất hai, là tại bệnh truyền bởi nước. Nguyên làng ấy chỉ có một cái giếng, cứ đem đến người ta đem xác người chết đến bỏ mà rửa (là theo cái tục Arập) khi xét ra thế rồi, liền ra lệnh cấm rửa tử thi ở giếng và lấy thuốc *permanganate de potasse* mà tẩy giếng. Có trong bốn ngày là bệnh tả đã tiệt.

Người bản thổ bấy giờ biết thuốc *permanganate* làm quí, chỉ muốn nông nổi thuốc mài hoa đào mà thôi. Hai năm sau khi qua giếng, tôi còn trông thấy có người ta giếng và cứ ngày ngày bỏ vài *grammes* thuốc quí ấy vào giếng. Xem như thế thì biết rằng:

Trong thời dịch tả mỗi ngày nên mấy lần sát miệng bằng nước pha *permanganate* loãng và nếu một vài ngụm cũng được. Uống không ngon thật, song là thứ thuốc rất thần hiệu. Lại nên kiêng hẳn đồ ăn sống, rau và hoa quả trong lúc đương có bệnh tả.

Sau nữa được có cách phòng bị rất tốt là cách tiêm hai lần, cách nhau chừng một tuần lễ, không có đau đớn gì. Tuy không có trẻ bằng được nhưng cũng giảm nhiều lắm, vì người không tiêm có thể chết có đến 60 hay 80 phần trăm.

Một cách trừ ăn cắp của người mình. — Tối hôm qua, nhân dân về miền làng Trà-giao và cảo phố gần đường hàng Gà, chợ Hôm có mở cuộc rước sư tử rất linh đình, pháo nổ liên tiếp, từ chập tối cho mãi quá nửa đêm trăng phách nhộn-nhịp như thế dịp rằm tháng tám vậy. Hàng phố kéo đi xem đông không kể hết bao nhiêu mà kể. Cái cảnh trừ ăn như thế cũng hy thay!

Cần dùng một thầy giáo để dạy trường tư-học của làng Đông-Viên, tổng Phú-Đông, huyện Tiên-Du tỉnh Bắc-ninh, lương mỗi tháng là mười năm đồng bạc (15 p. 00). Sau này dạy học trò được chừng tám tới, nhiều học-trò đó, thì sẽ được tăng lương thêm.

Ai xin dạy phải có bằng Cơ Thủy (Certificat d'Etudes Primaires), và tuổi từ 30 tuổi trở đổ lên.

Hạn đến ngày 17, 18, 19, tháng năm ta này tức là 26, 27, 28, juin tà dương lịch.

Người tiếp nhận việc lấy thầy giáo này ở phố hàng Ngang số nhà 42 Hanoi chỉ tiếp nhận trong ba ngày ấy thôi, sáng từ 8 giờ đến 11 giờ, chiều từ 2 giờ đến 5 giờ.

Ai ở xa, không có mặt tại được, mà gửi thư lại hỏi hỏi không nhận xét cả.

5.713

DIỄN THUẬT THÔI-MIÊN

Rạp Cinéma PALACE Hanoi, xin có lời kính cáo cùng các quý-khách được biết tối thứ bảy 16 Juin, đúng 21 giờ 7 phút, tại bản rạp có Mlle. Langueur (Kara-ibi) diễn thuật Thôi miên e — Sự diễn thuật này do ở khoa học « Tinh-thần » mà xuất hiện ra, đã có đến qua ở Saigon được nhiều khán quan hoan nghênh lắm, Bác-sĩ chỉ lấy cái tên học rất cao rộng đề nghiên cứu cùng nghĩ ra thành nhà diễn thuật trả danh ở hoàn cầu, khi Bác-sĩ ra diễn thuật ai xem cũng tấy làm quái lạ biến hóa rất mầu, khiến người không thấy, lại có tài vai linh hồn làm việc tùy theo mệnh lệnh của mình được. — Bác-sĩ lại biết các công việc đã qua và công việ c sẽ tới của tâm tạ người ta, lại trị trẻ được nhiều bệnh rất kiểm nghiệm của nhiều các cơ-quan rất đặc biệt về tài Bác-sĩ ở trong khoa học « Tinh thần » nói không xiết.

Bác sĩ chỉ diễn có một tối hôm thứ bảy 19 juin rồi xuống tàu chở sẽ sở sở.

Xin các qui khách quá bộ tới coi kẻo hối!!!

Cinéma Palace kính cáo

Trong thời dịch tả mỗi ngày nên mấy lần sát miệng bằng nước pha *permanganate* loãng và nếu một vài ngụm cũng được. Uống không ngon thật, song là thứ thuốc rất thần hiệu. Lại nên kiêng hẳn đồ ăn sống, rau và hoa quả trong lúc đương có bệnh tả.

Sau nữa được có cách phòng bị rất tốt là cách tiêm hai lần, cách nhau chừng một tuần lễ, không có đau đớn gì. Tuy không có trẻ bằng được nhưng cũng giảm nhiều lắm, vì người không tiêm có thể chết có đến 60 hay 80 phần trăm.

Một cách trừ ăn cắp của người mình. — Tối hôm qua, nhân dân về miền làng Trà-giao và cảo phố gần đường hàng Gà, chợ Hôm có mở cuộc rước sư tử rất linh đình, pháo nổ liên tiếp, từ chập tối cho mãi quá nửa đêm trăng phách nhộn-nhịp như thế dịp rằm tháng tám vậy. Hàng phố kéo đi xem đông không kể hết bao nhiêu mà kể. Cái cảnh trừ ăn như thế cũng hy thay!

Cần dùng một thầy giáo để dạy trường tư-học của làng Đông-Viên, tổng Phú-Đông, huyện Tiên-Du tỉnh Bắc-ninh, lương mỗi tháng là mười năm đồng bạc (15 p. 00). Sau này dạy học trò được chừng tám tới, nhiều học-trò đó, thì sẽ được tăng lương thêm.

Ai xin dạy phải có bằng Cơ Thủy (Certificat d'Etudes Primaires), và tuổi từ 30 tuổi trở đổ lên.

Hạn đến ngày 17, 18, 19, tháng năm ta này tức là 26, 27, 28, juin tà dương lịch.

Người tiếp nhận việc lấy thầy giáo này ở phố hàng Ngang số nhà 42 Hanoi chỉ tiếp nhận trong ba ngày ấy thôi, sáng từ 8 giờ đến 11 giờ, chiều từ 2 giờ đến 5 giờ.

Ai ở xa, không có mặt tại được, mà gửi thư lại hỏi hỏi không nhận xét cả.

5.713

DIỄN THUẬT THÔI-MIÊN

Rạp Cinéma PALACE Hanoi, xin có lời kính cáo cùng các quý-khách được biết tối thứ bảy 16 Juin, đúng 21 giờ 7 phút, tại bản rạp có Mlle. Langueur (Kara-ibi) diễn thuật Thôi miên e — Sự diễn thuật này do ở khoa học « Tinh-thần » mà xuất hiện ra, đã có đến qua ở Saigon được nhiều khán quan hoan nghênh lắm, Bác-sĩ chỉ lấy cái tên học rất cao rộng đề nghiên cứu cùng nghĩ ra thành nhà diễn thuật trả danh ở hoàn cầu, khi Bác-sĩ ra diễn thuật ai xem cũng tấy làm quái lạ biến hóa rất mầu, khiến người không thấy, lại có tài vai linh hồn làm việc tùy theo mệnh lệnh của mình được. — Bác-sĩ lại biết các công việc đã qua và công việ c sẽ tới của tâm tạ người ta, lại trị trẻ được nhiều bệnh rất kiểm nghiệm của nhiều các cơ-quan rất đặc biệt về tài Bác-sĩ ở trong khoa học « Tinh thần » nói không xiết.

Bác sĩ chỉ diễn có một tối hôm thứ bảy 19 juin rồi xuống tàu chở sẽ sở sở.

Xin các qui khách quá bộ tới coi kẻo hối!!!

Cinéma Palace kính cáo

Y-khoa bác-sĩ Sarraillé

Số nhà 5, phố Thợ-nhuộm, Giây nói 285

Xét nghiệm mẫu-mủ, đàm-rãi, phân, nước tiểu, bằng kính hiển-vi.

Chữa bệnh ho lao, bệnh giang-mai, bệnh viện, bệnh đau da dày, đau ruột, bệnh đàn-bà và bệnh, nằm cũng.

Nhỏ được tiếng An-nam, không phải dùng thông-ngôn.

Thứ bảy, thứ năm, thứ bảy khám bệnh từ 2 giờ đến 6 giờ chiều.

Chủ nhật chỉ khám bệnh từ 8 giờ đến 12 giờ trưa, có hẹn ngày có giờ cho đến 12 giờ trưa, có hẹn ngày có giờ cho bệnh-nhân đến chữa.

5707

Tại hiệu BẢO CHẾ MONTÈS có bán :

CHLORATE DE POTASSE đóng làm phiến.

L'ALUN de CHROME đóng đủ thứ đa.

ACIDE FLUORHYDRIQUE đóng đủ các thứ thẩy tinh.

CARBONATE D'AMMONIAQUE et VASELLINE đóng theo các hàng bánh mà bán.

Thi tốt nghiệp trường Pháp-chính. — Sáng hôm qua 16 Juin ở trường Cao-đẳng Pháp-chính có thi tốt nghiệp hội-đồng sát hạch do quan Cố-vấn Dupré làm chánh chủ khảo, và các giáo-sư làm hội viên.

Kỳ thi viết sáng hôm qua có bài dân-luật Pháp (Droit civil français) như sau này:

Du Testament

- Les formes qu'il peut revêtir.
- Des conditions de validité.
- Des causes qui font rejeter des de nullité.

Hôm nay và ngày mai còn thi vấn nữa.

CẢI-LƯƠNG HÍ-VIỆN KHAI RẠP

Chúng tôi có lời kính cáo để các ngài biết rằng đến tối hôm mùng chín tháng năm ta tức là 18 Juin 1926 này nhà hát « Cải-Lương Hi-viện » bắt đầu khai diễn. Hôm ấy chỉ đề riêng hiến các ngài có giấy mời đến xem mà thôi.

Tối hôm sau (thứ bảy 19 Juin 1926) mới diễn đề các qúy-khách xem. Bắt đầu khai diễn từ 8 giờ.

Ai muốn giữ chỗ ngồi xin cứ lại nhà hát, phố hàng Bạc, số 42, mà mua vé trước.

Bán vé từ ngày 18 Juin 1926:

Sáng, từ 9 giờ đến 11 giờ;

Chiều, từ 3 giờ đến 6 giờ.

Hôm ấy sẽ diễn trèo cải-lương « KHÔN TRẺ BỀ GIÀ. »

Chủ-nhật 20 Juin sẽ diễn tích « CHỌN BÁ THỦ VÀNG. »

Thứ hai 21 Juin sẽ diễn tích « MẢNH GIẤNG THÊ »

Cải-Lương Hi-Viện
3.062 kính cáo

Hiệu VĨNH-BẢO

24-26, Phố Nhà-Thờ Lớn --Hanoi

Mới về các thứ đồng-hồ treo, đánh 8 chuông (carillons Westminster) các thứ đồng-hồ quả-quít hiệu « Dollar » và các thứ đồng-hồ đánh-thức.

Giá bán rất hạ. 5.710

CINÉMA TONG-A & Cie
chez Cinéma Tonkinois
Rue des Evenlails

Ở HAY LÂM!!!!!
Từ 18 Juin đến 20 Juin 1926
Chiếu tích
CON GÁI BỒ-CÔI MÀ LẠI THÔNG MINH
Chia làm 8 đoạn, chiếu làm một lần
Phim ảnh Trung-quốc hay lạ thường mà phong-cảnh ở Thượng-hải

Buổi nào cũng chớp từ 18 giờ cho đến 20 giờ. Chủ-nhật và thứ năm nào cũng chớp từ 14 giờ rưỡi cho đến 16 giờ rưỡi. Xin mời các qui-khách chiếu-cố đến xem.

Kính cáo

HIỆU BÁO-CHẾ :
CHASSAGNE
59, rue Paul-Bert, Hanoi
Có bán đủ cả các thứ thuốc
KIỂU MẪU HÀNG (CATALOGUE) Ở NÀY

Số 129

Nam-Tống Phi-Long

NGUYỄN-BỔ-MỤC dịch thuật

Thục chúa nói :

— Nhà-ngươi nói có lẽ phải, nhưng bây giờ biết làm thế nào?

Lý mân nói :

— Quân *Tống* kéo vào *Hán-trung*, thiết-tưởng cũng dễ như chẻ tre vậy. Quân dân trong thành đều có mấy vạn, nhưng chúng đều ran sợ thì còn đánh lại làm sao cho nổi. Nếu ta đem quân ra đánh, sẽ thêm chết hại mà thôi, khó lòng tránh được lưỡi vạ. Chi-bằng mau mau đầu hàng, để cứu cho trăm họ thoát khỏi cái vòng lầm than kẻ-sổ.

Thục chúa nghe lời, liền bảo *Lý-mân* thảo tờ biểu, rồi sai *Trương-tôn* đem tờ biểu đi sang trại quân *Tống*, giết bày tỏ ý *Thục* chúa muốn xin đầu hàng.

Vương-toàn-mân mừng rỡ, dàn quân ở ngoài *Triều thiên-môn*. Ngày hôm sau, *Thục-chúa* cùng các quan triều-thần đến trước hàng quân *Vương-toàn-mân*, dâng biểu xin tạ tội.

Tờ biểu như sau này :

« *Tội thần là Mạnh-sưởng này run-sợ cúi lạy, xin giải bày lòng kiến « để Bại-Tống hoàng đế bệ hạ coi xét cho.*

« *Trộm nghĩ rằng: kiêu-khách « thống nhất, mệnh trời đã về một « người; nhật nguyệt chiếu làm, lòng « dân không chia bốn cõi.*

« *Khâm duy hoàng đế bệ-hạ, nối « ngôi tiếp nhà Chu, tông trị muôn « nước, chỉ vì kẻ hạ-thần dám trái « thánh-giáo, cho nên thiên-triều « phải đem quân tội đánh.*

« *Nay kẻ Hạ-thần đã tự biết lỗi « mình, dốc lòng quì phục, mở cửa « thành để đầu hàng, phơi bầy đường « mà tạ tội bao nhiêu, kho tàng lương tiền, quân-nhu, thổ-địa và nhân dân, « dám xin đâng nộp tất cả.

« *Cẩn-tấu* »

Vương-toàn-mân lấy được tờ biểu, *Lưu quang-nghĩa* tiến binh vào trong thành, trao bảng an-dân, lại nghiêm-cấm quân-sĩ không được xâm phạm của dân một chút nào. Trăm họ thấy vậy, đều được vui lòng.

Quân *Tống* từ khi ở *Biện kinh* ra đi cho đến bấy giờ, chẳm sâu mười sáu ngày, chiếm được bốn mươi sáu châu, hai trăm bốn mươi huyện, ba mươi hai vạn, bốn nghìn ba trăm chín hộ.

Vương-toàn-mân thu quân về triều, những quân giữ bị bắt, đều bỏ vào tù-xa đưa về. *Thục chúa* cũng theo về để tạ tội. Khi về đến *Biện-kinh*, các tướng vào triều kiến *Tống Thái-tổ*, độ trình tờ biểu « *Bình Thục* » và dâng nộp các sổ lương-tiền, quân-mã, thổ-địa, vân vân.

Tống Thái-tổ mừng-rỡ, xét công định thưởng, lấy *Vương toàn mân*, *Lưu quang-nghĩa* và *Tào-bân*, làm công đầu, ban cho mỗi người một nghìn lạng bạc và năm mươi tấm lụa. Còn các tướng thường sĩ đều theo thứ tự được ban thưởng cả.

Bọn *Vương-toàn mân* lạy tạ lui ra. Ngày hôm sau, *Mạnh sưởng* (tức là *Thục-chúa*) cùng gia quyến đều mặc áo trắng, cúp lạy ở dưới sân khuyết để xin tạ tội. *Tống Thái-tổ* ngự tại *Sùng quang-điện* sẽ tiếp-kiến *Thục-chúa*, tại khoản-đãi rất tế-tự và ban thưởng rất hậu.

Tống Thái tổ bèn phong cho *Thục-chúa* làm chức *tuân-sư*, kiêm trung-thư-lệnh và cho người con là *Nguyên-triết* làm *Thái-minh* tiết-độ-sứ *Thục-chúa* sụp lạy lui ra. *Tống Thái-tổ* truyền cho các thể-đoàn *Vương-chiêu-viễn* ta chém, còn các đồng đều tha hết cả.

Thục chúa lưu ở *Biện-kinh* mấy ngày, cảm tức mà chết. Người mọi là *Lý thị* không khóc, rất rượu xuống đất mà khấn rằng :

— Con không vì nỗi ăn mà chết, còn thêm sống sao đến ngày nay, ta sẽ đi nối ba-mươi tới đây là vì còn có con đó. Nay con đã chết, ta còn sống làm chi nữa.

Lý thị ở ăn trong mấy ngày, rồi cũng chết nốt. Cận-thần tâu với *Tống Thái-tổ*. *Tống Thái tổ* thương-xót *Thục chúa* không biết đường nào, vì việc ấy mà bãi triều luôn trong năm ngày.

Triệu phổ vào tâu với *Tống Thái tổ* rằng :

— Theo cách nhà chinh của tiên-vương đời trước, bỉ nước nào diệt-vong, ta phải phát tri. Nay *Thục-chúa* đã đầu hàng tôi đây mà lại tiếc-vong, xin bệ-hạ cho con về nước, để được hầu cái long chân-vọng của nhân dân nước *Thục*.

Tống Thái-tổ nghe lời, truyền lệnh cho con *Thục chúa* là *Nguyên-triết* được đưa linh-cữu *Thục chúa* về nước, và giao cho được quản lý công việc ở *Thành đô*. *Nguyên-triết* lạy tạ, rồi cùng bộ-hạ thẳng đường trở về nước *Thục*.

Niên-hiệu *Kiến long* năm thứ tư, *Tống Thái tổ* bèn đến việc gia-phong cho các tướng đi đánh *Thục*, bảo *Triệu-phổ* rằng :

— Dân *Thục* có nhiều người tâu-cáo rằng *Vương-toàn-mân* hay ăn lễ của mọi người, bây giờ ta nên xử-trí thế nào?

Triệu-phổ nói :

— Kẻ ấy mới lập công-trạng bệ-hạ nỡ nào nặng bổ, cần không cho được vinh phong như các tướng khác thì cũng chớ để đến nỗi phải mất lòng-vị vậy.

Tống Thái tổ khen phải, liền phong cho *Vương-toàn-mân* làm *Sùng-nghĩa* tiết-độ-sứ *Lưu quang-nghĩa* và *Tào-bân* cũng như thế, lại người liêm-chính, đều cho được gia phong tước.

Tào bân tạ ơn rồi lui ra. *Thục chúa* thấy quân trở về, trong lòng lo có sinh-vọng và có quân mà thôi, nỗi ra những có chi hết. Lại biết nghĩ em-cầm quân-sĩ không được xâm-phạm của dân. *Tống Thái-tổ* nghe nói, rất lấy làm khen-ngợi, vội ông cho làm *Tuyên-hưng ramviện-sứ*.

Tào bân sụp lạy, xin từ chối mà rằng :

— Các tướng đi đánh *Thục* đều có công cả, sao bệ-hạ lại trọng thưởng riêng cho kẻ hạ-tư ấy?

Tống Thái tổ nói :

— Nhà ngươi có công lớn. Vả cái thưởng phạt là phép thường của triều đình, nhà ngươi chớ nên từ-chối.

Bấy giờ *Tào bân* mới vâng mệnh. Lại nói chuyện về *Nam Hán* là *Lưu-trạnh*, ỷ-thế người sẽ soạn-quan tên gọi *Long-trang-khu*, lại đặt ra nhiều thứ khám-pháp rất gớm-ghê như đẹo-sọ, khâm-thy, vân vân. Thuế-má lại nặng nề, nên nhân dân rất lấy làm oán hận.

Vua *Nam-hán* tinh rất xa-xỉ, cứ mở cung-điện, đều lấy các ngọc và đồi-mồi làm đồ trang-sức, hàng ngày tiêu-phí kể có vạn-kim. Lại làm thêm mấy chục cái cung riêng ở hai bên kinh-thành, cho bọn phòng-tăng, thật là quá độ.

Tống Thái-tổ nghe được tin ấy, thở dài mà than rằng:

— Ta phải đem quân đến đánh, để cứu cho nhân-dân trong một địa-phương ấy.

Triệu phổ lâu đáng dậy mà can rằng :

— Các tướng đi đánh *Thục* về, vừa mới được nghỉ ngơi, nay bệ-hạ đã muốn lại binh đi đánh *Nam hán*, lỗ hạ-thần chỉ e dùng sức thái quá, sẽ lỡ-làng nên. Chi-bằng ta sai người bảo *Dương chúa* viết thư dụ hàng, nếu hắn nộ mục không theo, bấy giờ ta sẽ đem quân đến đánh, thiết-tưởng cũng chưa lấy chi làm chậm.

(Còn nữa)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

ĐỒNG-HỒ
ĐEO TAY
BỌC VÀNG
Máy mỏ neo,
15 châu kính
Mặt số kim
có chất dạ-quang
BẢO-HÀNH 20 NĂM
Giá..... 11 $ 50
BÁN TẠI HIỆU :
A. PERROUD (Nhà xanh)
39, Phố Paul Bert, — HANOI
3011

GƯƠNG SOI các kiểu: chữ-nhật, bau-dục, mieng-chám, lục-lăng, vân vân... vào lu áo, bàn rửa mặt, gương treo.
KÍNH vào «PARE-BRISE». Auto đủ các kiểu.
Xin viet thơ cho hiệu:
TRỊNH-XUAN-NGHĨA, 7 Rue du Chanvre, Hanoi tay già. 3058

誌雜南安
An-Nam tạp chí
REVUE DE L'ANNAM
Direction, Rédaction, Administration
50, Route Mandarine
Hanoi (Phố hàng Long gần gare) Tél. n° 530
Chủ-nhân
TÂN-ĐÀ, NGUYỄN-KHẮC-HIẾU

Mỗi tháng ra hai kỳ, sẽ bắt đầu từ tháng Juillet tới đây. Giá tạp-chí mỗi số 0$20; nửa năm 2$20; cả năm 4$00.
Ai muốn đăng quảng-cáo, xin viết thư về hỏi. Bản quán sẽ đưa giá. 5.714

MỘT DỊP HIẾM CÓ
Giảm giá 20°/.
Bánh xe cao-su (sâm, lốp) bánh sắt, dịp, chắc, rayons, jantes, aluminium, và các đồ phụ tùng để làm xe cao-su.
Hàng thực tốt
giá thực rẻ
Quí-khách chiếu cố-xin mời đến hiệu PÚC-LONG, 90, phố Mã-Mây Hanoi
3041

Dépuratif Ribal
Thuốc tẩy huyết và tiêu độc
Thuốc này rất hiệu, rất có tiếng, nên thành ra một thứ thuốc rất quý. Dùng trị bệnh ngoài da rất hiệu.
Giá tiền : 1$ 30
Pommade Ribal
Làm cho đỡ đau, trừ trùng-độc, làm cho lên da, dùng để trị các bệnh lở, và các bệnh ngoài da. Thuốc ấy dùng phụ vào với thuốc Dépuratif Ribal.
Giá tiền : 0$80
BÁN TẠI HIỆU BÀO CHẾ
L. BLANC
31, phố Paul-Bert, Hanoi
30 3

NHÀ BÁ-CHUÔNG
Là hiệu Bào-chế MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi
Muốn chữa khỏi các bệnh về đường tiểu-tiện thì nên dùng thuốc:
ABLENNOL
Là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất thần hiệu.
Chế toàn bằng chất: Santalol
chất: Salol
và chất: Urotropine
Giá 1$80 một hộp

Cấm săn bằng đèn ban đêm. — Nay cấm bắn không được dùng đèn để săn ban đêm tại khắp hạt xứ Bắc-kỳ.

Ngạch quan lại. — M. Nguyễn-hữu-Cát, trí châu hạng ba châu Hàm-yên (Tuyên-quang) nay đổi đi chân Tuần-an (Cao-bằng), thay M. Cao-sinh-Lý.

M. Cao sinh-Lý trí châu Thạch-an, đổi đi châu Hàm-yên.

M. Lê-tất-Đính, thừa phái huyện Thạch-thất (Sơn-tây) và M. Nguyễn-thượng-Gi thừa phái ở Hà-nam, nay được đổi lẫn cho nhau.

Giới-thiệu sách mới. — Bản quán mới tiếp được:

1° Một quyển *Cải-lương tân-kịch*: MÃ HỒNG PHẤN BẠC của ông Võ-Trấn gửi cho.

Sách dày 68 trang, in tại hiệu Thụy-ký giá mỗi quyển giấy tốt 0$30, lấy vừa 0$20, bán tại hiệu TUẤN-HƯNG-LONG, số 36, phố hàng Bông, Hanoi.

2 Một quyển «CHUYỆN ĐỜI» của M. Tuấn-đầu biên tập, giá bán một hào một quyển.

Ngạch thư-ký sở sâm. — M. Nguyễn-cao-Luận, ngu ân thư-ký phụ biện, nguyệt-bổng 25 đồng, nay được tải bổ vào làm tại sở sâm Hà-đông thay M. Đỗ-văn-Đại, từ dịch.

Bán một cái Auto Unic 10 mã-lực 2 bánh secours đèn marchal chạy thật tốt giá 1.300$00.
Hỏi nhà 8 Amiral-Courbet đường sau máy-đèn). 5.708

MỘT VIỆC RẤT TỐT
Có hai chiếc xe tải «Camion BERLIET» lấy dùng ngay được.
Xưởng AVIAT
5709

MỚI XUẤT BẢN
Một quyển sách có 3 đạo nghị-định của quan Thống-sứ Bắc-kỳ:
1° *Ngạch thuế thân ở Bắc-kỳ sửa đổi lại.*
2° *Việc khẩn đất ở miền trung-du và thượng-du Bắc-kỳ.*
3° *Ngạch thuế điền-thổ sửa đổi lại.*
Mỗi quyển. . . . . 0$15
Tiền cước thường . 0,05
Tiền cước Recommandé thêm. 0,10
Thư và mandat gởi cho:
M. LÊ-NGUYÊN-ÚC
61, Rue du Coton
HANOI
5701

Đổi tên. — M. Vũ duy-Thuy quán làng Đạm-khanh, huyện Yên-mô, (Ninh-bình) nay đổi tên là Vũ-duy-Bằng.

M.. Vũ đức Điền cũng quán làng Đạm-khanh, nay đổi tên là Nguyễn-đức-Ái.

M. Đinh-văn-Biền, quán làng Trấp khê, huyện Yên-bưng (Quảng yên) nay đổi tên là Đinh-tức-Uyên.

Việc ấn cắt ba trăm học ở ngoài tỉnh Bắc-Ninh. — Việc này trong số báo hôm qua, bản báo đã thuật kỹ, nay tên Nguyễn-văn-Trác, 28 tuổi, làm tây phái, nhà số 8, phố Thanh-an và tên Đỗ-duy-Tài, 34 tuổi, nhà số 5, đường Henri d'Orléans là hai tên can-phạm việc lừa đảo số tiền 300 đồng của thành phố, đều đã bị bắt tống giam để xét hỏi rồi.

Trục xuất sinh ngoại. — Hai người Khách là Trần văn Sát và Nhiêm như Thanh, không có chỗ ở nhất định đại Đông-dương, nay đều bị trục ra ngoài thuộc-địa.

Ngã xe hỏa. — Ngày hôm qua vào 5 giờ chiều, một cái xe đạp đi một người linh tây đến mới khi đi ở đầu đường Quan-thánh để sang phố Bourrin đụng phải một cái xe đạp do Ng-văn-Công đi, nhà ở phố Groussard số 55, may người không sao cả. Lại ngày hôm qua vào hồi 8 giờ sáng, cái xe hàng số PPP-107 do Đào-văn-Vinh kéo ở đường Sinh-từ khi đi đến phố Hàng Bạc thì đụng phải cái xe bò số 16 do Ng-thị Hải ở ngõ Thanh-hà kéo, may người cũng không can chi.

Bỏ nhà đi đâu? — Đỗ thị-Đạm, bán hàng thuốc, lão quán làng Lương-sử, có mở đơn chân gửi tên là Ngô-thị-Tài, 15 tuổi người làng Lợi thủy, huyện Duy-tiên (Hà-nam) bỏ nhà từ sáng hôm qua không biết đi đâu mất.

Nạn ô-tô. — M. Đ. tra có khai rằng sáng hôm qua khi xe ô tô đi qua đê Cổ ngư, do Phạm-đăng-Tương cầm máy có chạm phải một người, may chỉ bị xây xát xoàng mà thôi.

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Lời cảm ơn — Chúng tôi xin có lời chân trọng thành tạ các Quan các cụ, các ông và các bà đã có lòng thương gửi giấy chia buồn, cho đồ phúng và đi đưa đám nội nhân chúng tôi ngày 5 Juin 1926 vừa rồi.

Trong khi bối rối, chúng tôi có điều gì sơ suất, dám xin các Quan các cụ, các ông và các bà thu thứ cho chúng tôi lấy làm cảm tạ vô cùng.

Vũ-Sửu-Hồi
và các con Vũ-đức-Nhã
Vũ thị-Phương
Vũ thị-Nhận
Vũ-thị Loan
đồng bái tạ.

HÀ-ĐÔNG

Nên có một hội xe đạp. — Mới rồi xem báo Trung-Bắc ra ngày 18 Mai 1926, về mục thời sự Hà-đông, có đăng rằng: «Bỗng này trong tỉnh đã có mấy ông nhất thánh về thể-dục, đang xin phép quan trên để cổ động việc sáng lập hội xe đạp và hội đá bóng.» Quả như vậy, tại thật là một sự rất có ích cho đường thể dục trong bản tỉnh, mà các bạn thiếu-niên cũng sẽ có một cách giải trí riêng, không đến nỗi phải cần vui đến sự vô ích khác. Song hội đá bóng đâu đâu cũng đã có rồi, mà cũng không cần phải bàn đến. Hội xe đạp thì nay duy chỉ ở Hà-nội là có thôi, còn như Hải-phòng trước kia cũng có vòng để chạy thi, sau vì Âu-châu có chiến tranh, bỏ đi không dùng đến nữa.

Về sự lợi-dụng xe đạp, ký giả rất là nhiệt thành chú trọng xưa nay, khi còn ở Hà-đông, thời thường tập luyện, tay đường trước ngõ đi về vài lần, tiếc bộ không mấy, song vẫn hằng hái thích đạp. Thanh niên vì sự, thường một mình thành-thơi trên các con đường có cây-cối đôi bên, nay dang tự tự; gặp đình chùa vào thăm cổ tích, lấy làm đắc ý, hoặc lọ thấy thanh sơn, lạc liên bất hồi, cho là gặt tuổi tác nhiều.

Tỉnh Hà-đông đường bộ rất nhiều, tự thông bát đạt, lại thêm đường tốt, thật là một xứ rất tiện lợi cho sự thể-dục xe đạp, trong tỉnh uy đường cái thì ít, nhưng ngoài tỉnh lại nhiều: như đường ra Hà-nội; đường xuống Nam-định; đường vào Hòa-bình; đường lên Sơn-tây v. v. nếu trong tỉnh có một hội xe đạp để cho các bạn thích về tỉ-dụ này nhập hội, sớm tối cùng nhau luyện tập cốt khi rảnh mắt, ăn sau lúc hành, vẫn thấy tâm sơn, đi đường tỉnh thì về đường họe vấn, cũng không phải là không có bổ ích vậy.

Ngày nay thể dục, thật là lắm cách như quyền-pháp, kiếm thuật, đánh quần, đá bóng v. v. đều là có ích cho sự thể dục cả, song quyền pháp kiếm thuật khó mà làm được đại sự ích lợi cho mình, đánh quần chẳng chân, đá bóng lao lực, ta thiết tưởng duy thì có xe đạp là thú-vị hơn thôi.

Nay tỉnh Hà-đông mà thành lập được một hội xe đạp, thì chẳng những để vận động cho đường thể-dục mà thôi đâu, lại là một cách để quảng cáo cho công-chúng đều biết rằng, sự đi xe đạp tiện lợi cho đường giao thông là nhường nào; ban thanh niên biết lợi dụng xe đạp để bổ ích cho sự học vấn là bao nhiêu, không phải là cứ chơi xe đạp mới là có ích; chơi xe đạp mà không biết lợi dụng xe đạp thì cũng như không chơi vậy. Những nhà thơ văn mà biết chơi xe đạp, thì cảnh là có ích, như có khi thơ ngâm khó ra, hễ đi vài làn trên trở, thì lấy ngay xe đạp vẫn qua phong cảnh thiên nhiên, thanh tâm tịnh độ, như thế cái sáng văn mới hồn được, mà cảnh sáng văn mới hứng khởi các trí, thường thường làm ra những thơ văn tự nhiên tuyệt diệu và độc sắc, cho: ên chơi xe đạp phải biết lợi dụng.

Xe đạp là một thứ lợi khí cho sự giao thông và sự thể dục, xưa nay ai cũng đều rõ, mà ai cũng thích chơi thích ngồi, song người đi xe đạp thì nhiều, mà người lấy xe đạp để lợi dụng cho sự học vấn và thể dục, thì thật rất là hiếm có. Nay muốn lập một hội xe đạp trước hết phải rèn ra nhiều người nhiệt thành, để mà cổ động, khi mới thành lập, còn là lật đật, ai là người có thành nhiệm, cần phải rộ lực tiến hành, để xem cái kết quả về sau.

Tỉnh Hà-đông đường bộ thì nhiều, nay chưa cần xây vòng để chạy, thêm nỗi tốn tiền, và lại lắm điều không tiện. Cần nhất là thành lập được hội-xã, trong tập được nhiều hội-viên, liên hợp các nhà xe đạp trong bản tỉnh, cộng đồng nghiên-cứu (Tuỳ pháp các hội chơi xe đạp bên tây, chứ ki ông như hội xe đạp Hà-thành chỉ người chay thì mới vào hội) hoặc khi lữ hành, tham quan dị cảnh, hoặc bể đâu có mở cuộc chay thi tài hội sẽ luyện cứ những tay chay thì cùng cấp ra dự đua, một mai tổ chức hoàn toàn, thể dục tất bộ tự chẳng thiếu gì ích lắm ư?

Nay thấy có người nêu lên vấn-đề này, nên kỳ giả nhân đó nêu cảm mà viết ra mấy câu như trên đây, gọi là ý kiến riêng của kỳ giả để góp thêm, chứ tổ sự xếp đặt và tổ-chức thế nào thì để cho ông sáng lập đảm lo liệu, tay chỉ có lời mong cho hội xe đạp Hà đông sẽ chóng thành lập, và xin các hội viên sẽ được tiến bộ phát đạt, để làm cái tiền-thành cho các nơi khác, thì thật là một sự rất có ích chung cho đường thể dục tại Bắc-kỳ ngày nay vậy.

P. Tchen Long (Việt-trì)

PHÚ LÝ

Bệnh dịch à. — Hai tuần tháng trước, thời trời nóng nực, lại nhân có một người đem bệnh ở Nam-định về, nên bệnh dịch tả tiếp phát ra rất mãnh ngày giờ mà lên 3, 4 người thật mạng. M. Trần-gia-Hội là y sĩ ở đây xem ra cũng hết lòng với chức vụ, không quản đêm ngày, chỗ nào thấy bệnh phát ra, cũng tận hành đến nơi, tìm hết phương pháp để, bởi vậy nên bệnh không lan ra được. Kể đã lại được luôn mấy trận mưa, nên cái bệnh ghê gớm kia đã hình như tiệt hẳn. Không ngờ vài hôm nay lại có một người ở xóm Quy-lưu, mắc phải, nên hôm nay nhà thương đã tiêm thuốc cho cả hàng phố. Nhưng ngán nỗi người mình mê muội về thần quyền thì nhiều, mà tin ở cái công dụng thuốc lấy thì ít, nên có nhiều người tìm cách trốn tránh, không chịu để tiêm.

Vậy bà con trong tỉnh ta, ai là người có biết, cũng nên giảng bảo cho người của mình, muốn tránh khỏi cái bệnh truyền nhiễm gớm ghê này, thì phải mau mau tìm đến nhà thương mà tiêm thuốc; cái ngọn lửa thuốc phòng bị ấy, chẳng công bao nhiêu là cái thoi vàng ba giờ, đem lễ «quan-lớn ăn». Nếu có quan lấy thuốc, thì quan cũng coi xơ lẽ đấy tuổi, chứ chẳng được việc gì đâu; quan ấy có phải là như quan trấn Cầu mà mong tiền lại lẻ mà!

VIỆC TRUNG-KỲ

HUẾ

Việc tu tạo sổ hộ khẩu năm 1926. — Bắt đầu từ tháng-tuần tháng Juin này, các tòa Công-sứ trong toàn kỳ đã độ về phủ Khâm-sứ những sổ hộ-khẩu nhân-dân về năm 1926.

Việc tu-tạo sổ hộ-khẩu năm nay cũng như năm 1921 vậy, mục-đích không phải vì tài chánh mà làm, chủ ý của chánh-phủ là bằng cứ vào những biểu điều tra lấy để làm tài-liệu mà nghiên cứu và giải-quyết các vấn-đề kinh-tế, vấn-đề xã-hội, nghĩa là có bổ ích cho cái tổng số nam phụ lão ấu trong toàn hạt, trời mới có thể thi thiết được những việc công lợi công ích cho nhân dân, về dự nhu việc dự phòng cơ hoang, việc mở mang y-tế v. v. Trong sổ hộ-khẩu này những người kiều-dân như người Đại-pháp, người Âu-châu, người Nhật-bản, người Trung-hoa và những người trong các xứ Đông-dương như người Nam-kỳ, người Bắc-kỳ v. v. đều kê khai vào phần bổ sung.

Sổ hộ-khẩu này làm rất là thường-by, kê khai cả tên họ, gia-quyến, chức nghiệp và nơi sinh; lại sinh ra ba bạ là hạng bao phủ, hạng trung-gia và hạng cùng hạ, còn số tử-vong cũng kê khai rõ ràng, và lại kể rõ về số già mà chết. Những người từ 15 tuổi trở xuống thời kê vào thiếu-hạng và khai rõ là có đi học hay không?

BỆNH DỊCH TẢ

Nếu các ngài muốn phòng bị bệnh ghê gớm ấy, thì ngày nào cũng nên nấu nước tẩy uế ở nhà mình, vừa được vệ-sinh lại nhẹ khí. Nhưng trước khi mua thì các ngài nên cẩn thận, kẻo lại mua nhằm phải thứ giả hiệu, vừa mất tiền lại thêm hại vệ-sinh.

Cho được chắc chắn khỏi nghi ngại mua phải của giả, thì nên viết thơ hay đến Hiệu-Đắc-Bằng ở Hanoi, số 72 phố hàng Bồ, mà mua thử.

Rượu bổ-đào:
TONIQUE TONKINOIS
Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Theo hình tự-nhiên in ra đây, chữ không như có mấy thứ thuốc vẽ những hình lạ, làm trò-cười cho trẻ-con và người có trí khôn thì không ai có thể tin được!
Xin xem-xét kỹ so-sánh cho kĩ kẻo nhầm lo!!!

Các thứ rượu nho càng ngày càng thấy nhiều mãi ra, nhưng xét ra thì chỉ có thứ «Tonique Tonkinois» là có giá-trị hơn cả vì rượu ấy bao giờ làm cũng rất là cẩn-thận, để riêng được cho chỉ của quốc-vương Đại-nam và Ai-lao ban khen.

Vậy như thế, thì các ngài cũng chỉ nên dùng thứ rượu ấy và nên nhớ kỹ lấy cái dấu hiệu của thứ rượu ấy.

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được! *Giá bán rất rẻ: 2$25 một chai lớn; từ sáu chai giở lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bản-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị, làm lạ mắt thiên-hạ và trò chơi cho trẻ-con, lại kể những truyện khờ tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTÈS
54, Phố Tràng-tiền, 54
HANOI
Xin xem kỹ các cáo-bạch của bản-hiệu ở trang thứ tư bản này.

SÁN-NHIÊN-ĐÀI

Một cuộc hát cải lương hiếm có thực là đặc biệt

Tối thứ năm 17 và tối thứ sáu 18 này tại rạp hát Sán-nhiên-Đài ở ngõ Sầm-công cạnh phố hàng Mã-mây số 19 diễn tích hát:

TÒA ÁN LƯƠNG TÂM

Của ông Vũ-đình-Long soạn

Nhân kỳ nghỉ hè của các cậu học-sinh quê ở Nam-định trước khi về nhà có đồng-ám hiệp-lực diễn tích hát này trong hai tối để lấy tiền giúp vào hội làm phúc «Hợp-Thiện» ở Nam-định.

Quý hóa thay tấm lòng tốt của các cậu đã có lương-tâm như thế, vậy xin bà con ta ở trong Hà-thành chiếu cố lại xem cuộc vui hiếm có, rước là chứng kiến cho công phu của các cậu đã luyện tập khó nhọc, sau nữa là góp nhau về việc phúc-đức.

Xin mau mau mua vé giữ chỗ ngồi kẻo chậm thì hết.

Bản hội có cử người đi bán vé từng nhà và trong hai tối diễn lấy thì ban ngày có bán vé tại ở rạp hát Sán-nhiên-Đài cũng là có để vé bán tại nhà tư của các ông có tên như sau này:

MM. Phúc-Mỹ, n° 42, rue du Takou Hanoi
Phan-bá-Học, n° 58, rue des Radeaux Hanoi.
Thực-Nghiệp-Dân-Báo rue du Chanvre - Hanoi.
Trung-Bắc-Tân-Văn rue du Coton Hanoi.
MM. Phúc-Diệp, Administrateur Délégué ở Hội Sán-nhiên-Đài 143, Route de Huế Hanoi, cùng tại nhà Hội-quán «Hợp-Thiện» ở phố bờ Thành cửa đông (Boulevard Henri d'Orléans) số 38 tại Hanoi.

Hợp-Thiện hội lai cảo
Le Président du Conseil d'Administration.
Signé Long.

Hội đồng trị sự hội Sán-nhiên đài có lời bà cáo để các quan viên hội được biết rằng tối thứ 5 là 17 và thứ 6 là 18 này hội đồng cho thuê rạp hát để hát lấy tiền cúng vào hội Hợp-Thiện, vậy các quan viên hội hễ có đi xem thì phải mua vé.

Nay kính-cáo
Pour le Conseil d'Administration.
Quản-lý hội
Phúc-Diệp

LỆ ĐỔI CHỖ Ở

Xin các ông mua báo, khi đổi chỗ ở, muốn báo-quán gửi đến chỗ mới, thì gửi cho báo-quán sở giấy quán báo, chữa lại thế nào thì biên rõ rằng vào đây, và gửi theo hai báo (0$20) bằng tem cũng được) đi chỗ tiền giấy quán khác.
Số sẽ không gửi tiền theo thì sở đã nguyên cho chỗ hoặc phải trả bằng hơn.

SINH-DƯỠNG LÀ VIỆC TRỌNG
Các ngài nên kíp mua quyển
SẢN DỤC CHỈ-NAM
Của ông Y-Sỹ NGUYỄN-VĂN-LUYỆN
là sách nói về cách dỡ đẻ theo phép Thái-Tây, cách chăm nom cho người sản-phụ, cách chăm nuôi trẻ-con, và cách chữa bệnh-tật cho trẻ-con.
Sách này có quan Bác Sỹ COPPIN giới-thiệu, đã được các báo đồng-thanh tán-dương và chư-tôn hoan-nghênh nhiều lắm.
Bán ở hiệu thuốc CHASSAGNE, 59, Rue Paul-Bert, Hanoi, và ở các hàng sách ở Hanoi và các tỉnh.
3002

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiêu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Bịnh ghẻ chốc

Đau nhức trong chốc cũng

LÁC, NGHỨA, DA TRẦY KHÔ, NỨC, GHẺ cũng bắt kỳ bịnh chứng nào ngoài da-thêm thì trị tuyệt một cách hay, nhất thuốc thoa

FLORENTINE

Các ông dùng thử một lần, coi rõ mà thuốc thiệt hiệu-nghiệm vậy chăng. Có nọng người đã chứng chắc hay thật ! Cũng các thứ thuốc ở tại nhà : 89, R. du Grenelle PARIS

Thuốc dán FLORENTINE

Nếu các ngài mệt nhọc, yếu đuối, thì nên uống thuốc Pilules Pink, kẻo sau lại hối rằng sao không uống sớm.

Thuốc Pilules Pink bổ huyết và bổ gân, làm cho ngon miệng, và dễ tiêu. Thuốc ấy chữa các bệnh gốc bởi huyết xấu, thần kịch mệt rất là thần diệu.

Thuốc Pilules Pink bán tại tất cả các hàng bào-chế.

Nhà Bán-đồ « TẤM-TẮM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm vào cổng có bán từ tám giờ sáng.

NHÀ BÁ CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Những người xanh vàng, huyết kém, nhất là con gái, những người đau mới khỏi, những người bị ngã nước mới khỏi nên dùng thuốc :

Peptonate de fer MONTÈS

Trước mỗi bữa cơm chính uống mấy dọ.

Giá tiền 0$90 3001

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ trời nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh ghịp.

Mắc bệnh ghịp, thường sốt ho, nhức đầu, đau ở khớp xương.

Muốn trị bệnh ghịp, chỉ có một thứ thuốc, là :

Cachets du Docteur Rascol

0$60 một ống sáu cachets 3001

Các ngài chớ nên quên rằng mùa đông năm ngoái thuốc ho

Sirop Nofal

đã chữa khỏi biết bao nhiêu người về các bệnh như là :

Cảm, đau cuống phổi, ho gió, ho rát cổ, vân vân...

Thứ thuốc này hay, nên bán mạnh lắm.

Chai lớn giá : 0$90

Bán tại hiệu Bào-chế

CHASSAGNE

Số nhà 59, phố Tràng-tiền

HANOI 3005

Nhà-xanh

Buổi vàn-minh cải-lương chế-tạo,
Đăng mấy lời kính-cáo đồng-bang.
Hà-nội số 6 hàng Ngang.
Chính hiệu Nam-thịnh tân hàng rẻ thay
Trong nhà có cả thợ may.
Mới mượn người cắt ngày giấy khéo
Tùy lòng khách lấy xanh-tê, [ghê.
Theo được như ý chẳng hề có sai.
Hai xuân cho chí hai vai,
Đều được phẳng cả chẳng hoài hông chi
Cỡ-dôm cỡ-dọn một khi,
Vân mình mặt mới cỡ thì lại cao.
Kính trình quý-khách đồng-bào,
Muốn mặc đẹp đẽ thì vào may qua.
Lời nói chẳng dám sai ngoa,
Chắc rằng có đến may qua mới tường.
Tôi trông quí chức đi đường,
Nhiều ông mặc áo vai thường vận siêu.
Chẳng qua nhiều chỗ làm liều,
Vậy xin kính cáo mấy điều thực ngôn.

NAM-THỊNH Tailleur

Số 6, phố hàng Ngang (Hanoi)

kính-cáo 3010

GRANDS MAGASINS RÉUNIS

PHỐ PAUL-BERT. — HANOI

Tại gian hàng bán các vị ấn

Rượu Cognac Otard Dupuy 3 sao	*Một chai :*	3$ fr. 00
Rượu Pippermint Get, làm cho đỡ khát		23 fr. 50
Rượu khai vị Caro	*Độ một lít :*	11 fr. 50
Vin du Cap Corse Damiani au quinquina.	*Một lít :*	18 fr. 00
Nước suối Vichy suối Célestins.	*Một chai :*	1 fr. 20
Sữa stérilisé Berna. Lỏng, không pha đường. Một hộp :		0$ 30
Cristal Vouvray Mousseux. Giấy xanh.	*Một chai :*	16 fr. 50
Alcool de menthe de Ricqlès. Vệ-sinh, và giải-khát nên dùng trong mùa nóng.		10 fr. 00
Rượu Rhum du Pilar	*Độ một lít :*	22 fr. 50
La Suze. Làm bằng Sâm jura. Bổ và Vệ sinh, uống nguyên chất hay pha nước	*Độ một lít :*	18 fr. 00
Rượu Anisette Marie Brizard.		21 fr. 00

3005

yếu đuối vàng vọt

GẦY MÒN

Thuốc SIROP DESCHIENS có huyết sắt

Làm cho tăng cân mau mau. Ăy là một vị thuốc rất cần cho bệnh-nhân. Phải nhờ hiệu thuốc bổ nhất có một thứ thuốc rất hiệu nghiệm : Các bác thường tại thành Paris đều dùng cả. Bán khắp các Pharmacies. Nếu không có tại hiệu thuốc nào thì cứ viết thư về : Pharmacie DESCHIENS, 5 đường Pasteur-Saigon là có bán khắp.

THUỐC DRAGÉES RABUTEAU

(hiệu đầu nai)

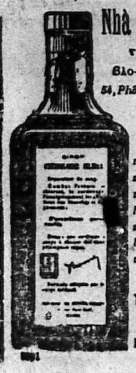
Bệnh hao mòn, kém sức, yếu đuối, đều là những bệnh người ta thường hay mắc phải, vì làm lụng quá hay lo nghĩ nhiều. Nó làm cho kém hẳn chân huyết đi mà chính chân huyết ấy cũng lại còn yếu đi nữa. Vậy ta cần phải bồi bổ ngay vào chân huyết. Muốn bài bổ cho chân huyết thì không còn thuốc gì hay bằng thuốc *Dragées Rabuteau* (hiệu đầu nai). Thuốc này vừa bổ vừa chóng khỏi bệnh yếu đuối, mỏi mệt, xấu máu, hao mòn sau khi mới khỏi bệnh ghịp, bệnh sốt rét, những bệnh lâu năm.

Thuốc này làm cho chân huyết bình phục lại như thường và lọc cho huyết được trong trẻo. Bàn bà sau khi ở cữ mà dùng thuốc này thì cũng tốt lắm, bổ hết cả mọi đường hay sức khỏe.

Các ông bác-sĩ đều bảo thuốc này là một thứ thuốc rất tốt để chữa khỏi kể có hàng nghìn hàng vạn người.

Ở các hàng bào-chế lớn đều có bán cả.

3045

Nhà Ba-chuông

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Thay huyết xấu. Trị bệnh mất máu, khí huyết suy yếu, thần thể mỏi mệt gầy còm, hay vì kém huyết sinh ra rạo phổi, làm cho hay ho vặt.

ẤY LÀ :

THUỐC NƯỚC BỔ HUYẾT MÁU BÔ 1$40

3001

Cách chế-tạo tối-tân của Pháp

HOTCHKISS

Một cái kiểu độc-nhất vô-song. — 12 mã-lực. — Về đường lịch-sự và về đường cơ-khí cũng hơn các kiểu có tiếng nhất thế-giới, mà lại hơn các kiểu khác về đằng giá rẻ và về sự tinh-vi của các lối chế-tạo Pháp.

Vừa có những tính-chất hay của các kiểu xe nhỏ và các kiểu xe lớn.

ĐÓ LÀ KIỂU XE :

« LE JUSTE MILIEU »

Xưởng xe ô-tô BOBILLOT 3010

Sang Lào có hai ngày

CÔNG-TY PHẠM-VĂN-PHI

Có các đường chạy thơ ở phía bắc Trung-kỳ

LƯỢT ĐI

Vinh cứ thứ sáu (sau khi xe lửa đêm Hanoi tới) chạy lên Napé ngủ, sáng hôm sau đi đến Thakhek đáp chuyến tàu thủy sang Vientiane.

LƯỢT VỀ

Thakhek sáng sớm thứ hai chạy đến Napé ngủ, sáng hôm sau tới Vinh đáp tàu đêm về Hanoi.

Mỗi chủ-nhật chạy có một chuyến, các quý-khách ai muốn đi xin đánh giây-thép cho biết trước hai mươi bốn giờ để bản-ty liệu xếp xe cho đủ.

Hạng tây đi . . . . . 28$00 *một chỗ ngồi.*

Hạng ta đi. . . . . . 14,00 —

Đường đi Huế và Yên-lý đi Nghệ-hưng ngày nào cũng có xe chạy, xin lấy vé trước một ngày.

Lối đánh giây thép : PHAMVANPHI,

Vinh. Đông-hà, Yên-lý, Thakhek hay là Napé 3012

Hiệu bào-chế J. BLANC

L. BLANC kê-nghiệp

Lập tự năm 1886, ta thường gọi là hiệu thuốc Lập-lăng ở phố Tràng-tiền (Rue Paul Bert) số 31, Hanoi-Tonkin

Giây nói số 89

NÊN ĐẾN ĐÓ MÀ HỎI :

ŒNO KOLA COCA. — *Rượu bổ để cho những người ốm và dân bà ở cữ* . . . . . *Một lítre :* **2$40**

Trước khi ăn cơm uống một cốc con.

ELIXIR HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc nước. Một chai :* **1,25**

GRANULÉ HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc hạt. Một chai :* **1,25**

Đều là thuốc trị bệnh lao, bệnh ghịp và các bệnh đau phổi rất hay, người lớn trẻ con đều dùng được cả.

SIROP D'HÉMOGLOBINE SOLUBLE. — *Thuốc trị bệnh hao mòn xanh xao rất là thần hiệu. Mỗi lần trước khi ăn cơm uống 3 hay 4 muỗm.* . . . . . *Một chai :* **1,25**

GOUTTES NOTAL, Circulation du Sang. — *Thuốc làm cho mạch máu chạy đều.* . . . . . *Một chai :* **0,80**

Ai ở xa có cần hỏi gì cứ viết thơ về, bản-hiệu xin trả lời ngay

Tiền gửi hàng phần người mua phải chịu 3003

UỐNG RƯỢU QUINQUINA

PHẢI TÌM THỨ HIỆU CON VOI

(Quinquina Edouard Dubonnet & Labussière)

飲之強健益壽延年

Thứ ấy mới bổ

Rất thơm ngon !

Bán tại : L'Union Commerciale Indochinoise et Africaine Haïphong, Hanoï, Nam-định, Bến thủy, Thái-bình, Yunnanfou, Tourane, Huế, Qui-nhơn, Nha trang, Đông hới, Thu xá, Saïgon, Pnom Penh. 3017

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh đi rửa, xưng dạ dày, đau dạ dày, ăn không ngon, ngủ không yên, khó tiêu. Có thể sinh ra các bệnh khác nữa.

Muốn khỏi các bệnh ấy thì nên dùng thuốc :

Elixir Tridigestif

có các chất Pancréatine, Diastase và Pepsine.

Giá mỗi chai : 1$40

Có bán tại : Nhà Ba chuông, Hanoi 3001

Dù các ngài đau dạ dày đến thế nào mặc lòng, hễ dùng :

Thuốc bột Saint André

thì sẽ thấy kiến hiệu tức thì.

Các sự đau đớn đã tiêu tán đi, các ngài lại được khỏe mạnh như thường.

Thuốc bột Saint André

lại chữa các bệnh như là :

Đau tỳ vị, bệnh dày, bệnh ỷ chua, vân vân...

Giá bán : 0$85 một lọ

Hỏi tại hiệu Bào-chế

CHASSAGNE

59, Rue Paul Bert, Hanoi 3002

COLLYRE JAUNE

SELON LA FORMULE DU

DOCTEUR CASAUX

DIRECTEUR DE L'INSTITUT OPHTALMOLOGIQUE

PROFESSEUR A L'ÉCOLE DE MÉDECINE DE L'INDOCHINE

THUỐC CHỮA MẮT CỦA QUAN Y KHOA BÁC-SĨ CASAUX

Giám-đốc nhà thương chữa mắt hàng Gà, Hanoi, đã kinh-nghiệm mà chế ra để chữa cho người Annam,

Kiến-hiệu lạ thường — Không sốt

Để lâu không hỏng — Rẻ tiền

Giá một lọ có cả ống nhỏ rọt . . . . . **0$20**

ĐỘC-QUYỀN BÁN TẠI :

PHARMACIE CHASSAGNE

59, RUE PAUL-BERT, HANOI 3002

3046